

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/109/2023
Identifikačné číslo spisu:	1517216368
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1517216368.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne R. S., narodenej X. S. XXXX, H., W. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Foltánom, Galanta, SNP č. 708, proti žalovaným: 1/ V. W. Á., narodený X. Q. XXXX, H., P. X, 2/ V. Z. Á., narodená X. I. XXXX, H., P. X, obaja žalovaní zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Pavlovič s. r. o., Bratislava, Ivanská cesta 32B, o odstránenie neoprávnenej stavby a náhradu škody, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (pôvodne na Okresnom súde Bratislava V) pod sp. zn. B5-39C/52/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. mája 2022 sp. zn. 9Co/24/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní 1/ a 2/ majú proti žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (dnes Mestský súd Bratislava IV; ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. júla 2020 č. k. 39C/52/2017-223 zamietol v celom rozsahu žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/ neobmedzovať žalobkyňu vo výkone vlastníckeho práva a na vlastné náklady odstrániť oplatenie postavené na hranici medzi ich susediacimi pozemkami, ako aj povinnosti nahradiť jej škodu, vrátane psychickej traumy, a náklady, ktoré jej vznikli s obstaraním geodetických prác a právnej pomoci, s príslušenstvom, ako aj nahradiť jej vzniknuté trovy. Žalobkyňa žalobu odôvodňovala tým, že žalovaní 1/, 2/ si na jej úkor zväčšili pozemok o 1 meter a postavili plot tak, že zasahuje do jej pozemku. V súvislosti s realizáciou oplatenia podľa tvrdenia žalobkyne jej vznikla škoda 1 000 eur, spôsobená nahádzaním dielcov betónového chodníka na rastliny v jej záhrade.

1.1. Výkonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že Protokolom o vytýčení hraníc zo dňa 6. 4. 2017, vyhotoveným I.. N. F.-K., bola na žiadosť žalovaných vytýčená hranica medzi pozemkami parc. č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX. Na podrobnom vytýčení bodov hraníc boli osobne prítomné strany sporu a svojim podpisom potvrdili, že boli oboznámené s priebehom a označením vytýčenej hranice. Dňa 11. 9. 2017 vykonal V. C. H. - J. na žiadosť žalobkyne kontrolné premeranie hranice medzi parcelami č. XXX/XX a č. XXX/XX a potvrdil, že plot tvoriaci danú hranicu je

postavený správne, nachádza sa na hranici medzi oboma pozemkami. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňa nepreukázala, že by došlo k obmedzeniu jej vlastníctva, a že by žalovaní 1/, 2/ realizovali plot na jej pozemku. Oplotenie vykonali podľa nákresu projektovej dokumentácie predloženej miestnemu úradu, stavebnému úseku k ohláske drobnej stavby a stavbu realizovali na základe povolenia Mestskej časti Bratislava - Rusovce zo dňa 13. 4. 2017.

1.2. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa podala na žalovaného 1/ trestné oznámenie pre nebezpečné vyhrážanie a poškodzovanie cudzej veci a podala aj oznámenie o priestupku proti majetku na neznámeho páchatela, ktorý poškodil drevené zábradlie jej záhradnej chatky. Podľa vyjadrenia žalobkyne na pojednávaní, v trestnom konaní nebolo preukázané, že by sa poškodenia jej záhradnej chatky dopustil žalovaný 1/. Z výpovede samotnej žalobkyne i z poznámky napísanej pod fotodokumentáciou, ktorú predložila žalobkyňa „apríl 2017, preložili sme si chodník na vlastný pozemok“, mal súd za preukázané, že v čase, keď ešte žalovaní 1/, 2/ nepostavili oplotenie, betónový chodník preložila žalobkyňa so synom. Dôvodom zamietnutia žaloby v časti o odstránenie oplotenia a náhradu škody bolo teda neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou. Žalobkyňa nepreukázala, že žalovaní 1/, 2/ realizovali stavbu oplotenia na jej pozemku, že išlo o neoprávnenú stavbu a ani to, že jej spôsobili škodu, či už na porastoch pri hranici pozemkov alebo poškodením záhradnej chatky. Žalobkyňa navrhovala vykonať dokazovanie ustanovením znalca z odboru geodézie, ktorý by znaleckým posudkom preukázal, že si žalovaní 1/, 2/ zväčšili svoj pozemok o 1 meter na jej úkor. Súd prvej inštancie navrhovaný dôkaz považoval za nadbytočný vzhľadom na listinné dôkazy, predovšetkým na zameranie hraníc pozemku žalovaných 1/, 2/ zo 6. 4. 2017 podpísané aj žalobkyňou, ako aj kontrolné premeranie hranice z 11. 9. 2017.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 26. mája 2022 sp. zn. 9Co/24/2021 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav, vec tiež posúdil správne po právnej stránke a v odôvodnení rozhodnutia uviedol, na akých dôvodoch založil svoje rozhodnutie.

2.1. Odvolací súd dospel zhodne so súdom prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že ju žalovaní obmedzujú vo výkone jej vlastníckych práv tým, že vybudovali oplotenie medzi ich susediacimi pozemkami bez jej súhlasu a navyše na jej pozemku. Žalovaní vyvrátili tvrdenie žalobkyne, že nimi postavené oplotenie je neoprávnenou stavbou, keď listinnými dôkazmi (ohlásenie drobnej stavby a písomné oznámenie stavebného úradu, že proti uskutočneniu drobnej stavby nemá námietky) preukázali, že si splnili ohlasovaciu povinnosť a oplotenie vybudovali so súhlasom stavebného úradu. Rovnako bolo preukázané, že oplotenie je postavené na hranici pozemkov žalobkyne a žalovaných, t. j., že oplotenie nezasahuje do pozemku žalobkyne, a teda ju neobmedzuje vo výkone jej vlastníckych práv. Vyplyva to jednak z Protokolu o vytýčení hranice pozemku zo 6. 4. 2017, v ktorom sa uvádza, že „Zúčastnené strany svojím podpisom potvrdzujú, že boli oboznámené s priebehom a označením vytýčenej hranice pozemkov“ s podpismi: A. W. (žalovaný 1/) a S. (žalobkyňa). Zúčastnené strany (t. j. žalovaný 1/ ani žalobkyňa) nemali k vytýčenej hranici žiadne pripomienky. Aj z tohto dôvodu považoval odvolací súd tvrdenie žalobkyne, že svojím podpisom na Protokole o vytýčení hranice zo 6. 4. 2017 len potvrdila svoju účasť na tomto meraní (nie svoj súhlas), za čisto účelovú obranu, ktorá len dokumentuje neochotu žalobkyne akceptovať opakované výsledky meraní. Správnosť zamerania hranice vyplýva aj z vyjadrenia geodeta V. C. H. z 28. 9. 2017, ktorý potvrdzuje, že „Plot tvoriaci danú hranicu bol postavený správne. Po premeraní umiestnenia prístupného oplotenia môže potvrdiť, že sa nachádza na hranici medzi oboma uvedenými parcelami a nezasahuje do pozemku č. XXX/XX“ (t. j. nezasahuje do pozemku žalobkyne). Vzhľadom na výsledky opakovaných zameraní hraníc medzi susediacimi pozemkami žalobkyne a žalovaných bolo ďalšie znalecké dokazovanie v tomto smere nadbytočné.

2.2. K žalobkyňou uplatnenému nároku na náhradu škody odvolací súd uviedol, že žalobkyňa v konaní neprodukovala žiaden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval, že sa žalovaní dopustili nejakého porušenia povinností, ktorého dôsledkom by bol vznik škody na strane žalobkyne. Žiadne dôkazy nepotvrdzovali jej tvrdenie, že to boli žalovaní 1/, 2/ (prípadne niektorý z nich), kto jej mal poškodiť drevené zábradlie na záhradnej chatke, prípadne kto jej spôsobil škodu nahádzaním betónových dielcov z chodníka na rastliny v jej záhrade. Povinnosť žalobkyne preukázať svoje tvrdenie, že škodcami sú žalovaní, nemôže nahradiť jej vnútorné presvedčenie o tom, že to môžu byť len žalovaní, ktorí môžu mať

motiváciu jej škodiť. Napokon k odvolacej námietke žalobkyne, týkajúcej sa číslovania strán spisu, odvolací súd konštatoval, že zo žurnalizácie spisového materiálu nemožno vyvodiť, že by spisový materiál nebol kompletný (že by nejaké listy v spise chýbali).

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) včas dovolanie, ktoré odôvodnila podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedla, že považuje rozsudok odvolacieho súdu za vecne nesprávny a vydaný v rozpore so skutkovým aj právnym stavom veci, nakoľko v konaní boli doložené všetky dôkazové materiály potvrdzujúce opodstatnenosť podaného žalobného návrhu. Skutkové a právne závery uvedené v rozsudku odvolacieho súdu nie sú riadne odôvodnené. Napriek predloženým dôkazným materiálom jej bolo dokazovanie zamietnuté pre nehospodárnosť a súd prvej inštancie (a následne aj odvolací súd) si osvojil iba tvrdenia žalovaných, ktoré ale samotné preukazujú, že stavbu plotu vykonali nezákonne. Skutkový stav teda nebol náležite zistený a vec tiež nebola posúdená správne po právnej stránke. Súd sa nezaoberal otázkou, prečo stavebný úrad v roku 2015 nepovolil oplotenie pozemku žalobkyni a neriešil ani nezákonné odstránenie hraničného stĺpika. Súd sa rovnako nezaoberal nezákonným postupom stavebného úradu, ktorý žalovanému povolil v r. 2009 stavbu bungalovu napriek tomu, že stavba nespĺňala nomenklatúry výstavby. Z uvedeného dôvodu žalobkyňa navrhla pridať na zoznam žalovaných aj stavebný úrad (m. č. M.), čo bolo napriek zjavnému nezákonnému postupu súdom zamietnuté.

3.1. Žalovaným prizvaný geodet podľa dovolateľky v roku 2017 potvrdil, že zameranie jej pozemku z roku 2015 je správne a to aj ona podpísala. To, že následne bolo uvedené, že hranice pozemku boli vyznačené roxorom a plotom, sa nezakladalo na pravde, k čomu predložila súdu fotodokumentáciu. Prizvaním znalca do konania malo byť preukázané, že žalovaný si vedome zväčšil nezákonne svoj pozemok parc. č. XXX/XX, XX, k čomu bol doložený dôkazový materiál, pretože uvedený pozemok pri vymeriavaní záhrad celej lokality X. v roku 1998 mal šírku 8,83 m pri parcele č. XXX/XX a žalovaný do katastra po postavení bungalovu uviedol šírku 9,96 m a rovnaký postup mal naplánovaný aj s pozemkom žalobkyne. Podľa dovolateľky mal súd do znaleckého premerania hraníc dať vyznačiť hranice pozemkov oboch účastníkov konania v katastrálnom operáte ako sporné podľa § 67c ods. 5 zákona č. 162/1995 Z. z. katastrálny zákon a mal nariadiť odstránenie oplotenia vybudovaného žalovaným, nakoľko nezodpovedá druhu popisu plotu odsúhlaseného žalovanému stavebným úradom.

3.2. Dovolateľka uviedla, že sa nestotožňuje ani s názorom odvolacieho súdu, že neuniesla dôkazné bremeno v prípade jej nároku na náhradu škody. Práve preto navrhovala vykonanie znaleckého dokazovania na určenie osadenia plotu s ohľadom na skutočný priebeh hranice pozemkov a na určenie výšky škody, ktorú jej žalovaní spôsobili. Ďalej dovolateľka tvrdila, že oprávnene žiadala nielen vykonanie znaleckého dokazovania, ale tiež výsluch geodeta za účelom zistenia nezrovnalostí a rozdielnosti oproti stavu zamerania z roku 2015. Vzhľadom na to, že žalobkyňa neudelila žalovaným súhlas s umiestnením oplotenia na jej pozemok, nie je možné oplotenie považovať za legálnu stavbu, súladnú so stavebným zákonom č. 50/1976 Zb. a stavba sa preto považuje za neoprávnenú. Tým, že súd dokazovanie nevykonal, hoci bolo riadne navrhnuté, znemožnil žalobkyni preukázať, že oplotenie je postavené v rozpore s ohlásením drobnej stavby a teda v rozpore so stavebným zákonom, ktorý neumožňuje ani stavbu oplotenia na hranici susedných pozemkov bez vopred uzatvorenej dohody medzi vlastníckmi pozemkov, že sa oplotenie nachádza na pozemku žalobkyne a že v dôsledku realizácie stavby spôsobom porušujúcim stavebný zákon došlo k vzniku škody.

3.3. Predmetom dokazovania malo byť podľa dovolateľky aj vyhodnotenie celkovej škody v dôsledku presúvania betónových kvádrov žalovanými a následnej devastácie rastlín v jej záhrade. Napriek jej opakovaným návrhom na vyhotovenie znaleckého posudku súdu prvej inštancie ani odvolací súd znalecké dokazovanie nenariadili. Priebeh hraníc, rozloha pozemkov, správnosť zákresu hraníc v katastrálnej mape, presnosť osadenia oplotenia sú skutočnosťami, ktoré súd nemôže vyhodnotiť na základe vlastného uváženia, ale na ich vyhodnotenie je potrebné odborné zameranie. Napokon dovolateľka namietala, že v konaní pred odvolacím súdom sa nekonalo pojednávanie a na prečítanie rozsudku bola prizvaná iba ona, pričom žalovanú stranu súd nepredvolával, čo vzbudzuje pochybnosť, že strana žalovaných bola o verdikte vopred informovaná. Tiež uviedla, že jej právny zástupca pri nahliadnutí do súdneho spisu na Okresnom súde Bratislava V dňa 3. 8. 2022 zistil, že spis nie je riadne žurnalizovaný, konkrétne strany č. 196, 197, 198 boli zjavne nesprávne očíslované a žurnalizované. Poukázala na to, že

súčasťou nesprávne zožurnalizovaného spisu bolo aj geometrické zameranie hraníc z roku 2015 vyhotovené geodetom V. C. H. preukazujúce, že stavba oplotenia je postavená na spornej hranici medzi pozemkami žalobkyne a žalovaných. Odvolací súd sa s touto vadou vysporiadal len formálne. Neúplnosť a pochybná žurnalizácia súdneho spisu podľa dovolateľky spôsobuje nepreskúmateľnosť celého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu.

4. Žalovaní v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedli, že považujú dovolanie za zjavne neopodstatnené a neprípustné. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie odmietol. Poukázali na to, že dovolací súd nemá zákonný dôvod, ani možnosť nanovo hodnotiť skutkový stav veci zistený v riadnom konaní. Zo strany súdu prvej inštancie ani odvolacieho súdu nedošlo k žiadnemu konaniu, ktoré by neumožňovalo strane sporu realizovať jej procesné oprávnenia a ani k znemožneniu práva aktívnej účasti na konaní. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzalo rozsiahle vykonanie dokazovania, na ktorom mali strany sporu možnosť uplatňovať svoje procesné práva v plnom rozsahu, avšak civilné konanie stojí na princípe voľného hodnotenia dôkazov. Z práva na spravodlivý proces pre procesnú stranu nevyplýva právo na to, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Procesnou vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa. Napokon žalovaní s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP konštatovali, že odvolací súd sa môže v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a nie je tak povinný svoje rozhodnutie rozsiahlejšie odôvodňovať.

5. Dovolateľka doplnila dovolanie podaním z 31. 8. 2023, na ktoré však dovolací súd nemohol prihliadať, pretože bolo podané po uplynutí dovolacej lehoty (§ 434 CSP).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

7. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania s poukazom na § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je riadne odôvodnené a je nepreskúmateľné.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti). Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúci je výlučne záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľky, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

11. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vnesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko). Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, najmä pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že za porušenie práva strany sporu na spravodlivý proces treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

12. Ak dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietala arbitrárnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd opakovane uvádza, že odôvodnenie rozhodnutia v odvolacom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06). K zjavej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

13. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd zhodnotil

skutkový stav, ktorý vyplynul z dokazovania pred súdom prvej inštancie, a pri svojom právnom závere, podrobne a presvedčivo odôvodnil, z čoho vychádzal. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Dovolateľka v dovolaní opakovane vyjadrila nesúhlas so závermi odvolacieho súdu, ktoré však vychádzali zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorý prevzal odvolací súd, a právnych záverov, s ktorými sa stotožnil.

14. Dovolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a obsahu spisu zistil, že odvolací súd sa nielen stotožnil s dôvodmi zamietnutia žaloby uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie, ale sám tiež reagoval na odvolacie námietky žalobkyne (hoci tieto v prevažnej miere boli opakovaním tvrdení z konania pred súdom prvej inštancie) a doplnil vlastný záver, že žalobkyňa nepreukázala, že ju žalovaní obmedzujú vo výkone jej vlastníckych práv tým, že vybudovali oplotenie medzi ich susediacimi pozemkami, keď žalovaní listinnými dôkazmi preukázali, že si splnili ohlasovaciu povinnosť a oplotenie vybudovali so súhlasom stavebného úradu, pričom - čo je podstatné - toto oplotenie vybudovali na hranici pozemkov žalobkyne a žalovaných tak, že nezasahuje do pozemku žalobkyne. K tomuto záveru dospel odvolací súd na základe dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, pričom odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku osobitne odkázal na protokol o vytýčení hranice pozemku zo 6. 4. 2017 (v ktorom obe sporové strany podpisom potvrdili oboznámenie s priebehom hranice pozemkov a nemali k vytýčenej hranici pripomienky) a na vyjadrenie V. C. H., geodeta, z 28. 9. 2017, že „plot tvoriaci danú hranicu bol postavený správne“, nachádza sa na hranici medzi oboma parcelami a nezasahuje do pozemku parc. č. XXX/X (t. j. do pozemku žalobkyne).

15. Z uvedených listinných dôkazov vyvodený skutkový záver súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu o nepreukázaní obmedzovania žalobkyne žalovanými vo výkone jej vlastníckych práv v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárny, ani nie je v rozpore s elementárnou logikou. Naopak, takýto záver je plne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov podľa úvahy súdu, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP). Za takéhoto dôkazného stavu, pri vytýčení hranice jedným geodetom a jej potvrdení vyjadrením ďalšieho geodeta (objednaného samotnou žalobkyňou) nemožno považovať za arbitrárne ani odmietnutie návrhu na vykonanie ďalšieho merania resp. vytyčovania hranice znalcom (v súlade s ustanovením § 185 ods. 1 CSP), pričom aj tento procesný postup odvolací súd náležite odôvodnil v bode 32 odôvodnenia napadnutého rozsudku výsledkami opakovaných zameraní hraníc. Napokon, pokiaľ chcela žalobkyňa vykonať ďalšie vytýčenie hranice alebo vyžiadať ďalší posudok geodeta, nič jej v tom nebránilo a mohla súdu sama predložiť listinný dôkaz potvrdzujúci jej tvrdenia, prípadne tzv. súkromný znalecký posudok (§ 209 CSP).

16. Je potrebné dať za pravdu dovolateľke, že priebeh hraníc, rozloha pozemkov, správnosť zákresu hraníc v katastrálnej mape, presnosť osadenia oplotenia sú skutočnosťami, ktoré súd nemôže vyhodnotiť na základe vlastného uváženia, ale na ich vyhodnotenie je potrebné odborné zameranie. Keďže ide o odborné otázky, odborné posúdenie priebehu hraníc geodetmi nemožno spochybňovať len na základe fotografií s laickým popisom, dodanými stranou sporu. Práve preto, že v spise sa už nachádzali dve takéto odborné zamerania resp. vyjadrenia geodetov, nebolo potrebné ďalšie dokazovanie. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

17. Podobne záver o neunesení dôkazného bremena žalobkyňou k jej tvrdeniu o spôsobení škody práve žalovanými odvolací súd dostatočne jasne odôvodnil v bode 33 odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď uviedol, že žiadne dôkazy nepotvrdzovali tvrdenie žalobkyne, že to boli práve žalovaní 1/, 2/ (prípadne niektorý z nich), kto jej mal poškodiť drevené zábradlie na záhradnej chatke, prípadne kto jej spôsobil škodu nahádzaním betónových dielcov z chodníka na rastliny v jej záhrade, pričom povinnosť žalobkyne preukázať svoje tvrdenie, že škodcami sú žalovaní, nemôže nahradiť jej vnútorné presvedčenie, že to môžu byť len žalovaní, ktorí môžu mať motiváciu jej škodiť. Tu vôbec nebolo jasné, ako mohol žalobkyňou navrhovaný znalecký posudok preukázať tvrdenia žalobkyne o osobe škodcu. Obsah spisu teda neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne.

18. K námietke, že súd sa nezaoberal otázkou, prečo stavebný úrad v roku 2015 nepovolil oplotenie

pozemku žalobkyni a nezaoberal sa ani nezákonným postupom stavebného úradu, pričom oplotenie vybudované žalovanými podľa dovolateľky nezodpovedá popisu plotu odsúhlaseného stavebným úradom, je potrebné uviesť, že predmetom konania bolo odstránenie neoprávnenej stavby, pričom je potrebné dôsledne odlišovať neoprávnenú stavbu v zmysle občianskoprávných predpisov od nepovolennej alebo nesprávne postavennej stavby v zmysle stavebných predpisov. Všeobecný súd v civilnom konaní môže posudzovať len to, či stavba je alebo nie je neoprávnená zriadená na cudzom pozemku (§ 135c Občianskeho zákonníka). Otázka, či bola stavba povolená stavebným úradom, či bola zriadená v súlade s týmto povolením (v tomto prípade v súlade s ohlásením drobnej stavby a súhlasom stavebného úradu) a so stavebnou dokumentáciou, nepatrí do kompetencie civilného súdnictva, ale do kompetencie stavebných úradov, resp. následne správnych súdov.

19. Pokiaľ dovolateľka namietala, že odvolací súd sa len formálne vysporiadal s jej tvrdením o nesprávnej žurnalizácii spisu, dovolací súd uvádza, že žalobkyňa v odvolaní len veľmi všeobecne namietala, že súd prvej inštancie nežurnalizoval všetky žalobkyňou predkladané dôkazné materiály (k tomu - ako sama uviedla v doplnení dovolania - predseda súdu prvej inštancie uviedol, že dôkazové materiály boli zakladané do prílohových obálok), avšak v odvolaní neuviedla žiaden konkrétny listinný dôkaz, ktorý by v súdnom spise chýbal. Preto dovolací súd považuje za dostačujúcu odpoveď na túto námietku vyjadrenie odvolacieho súdu v bode 34 odôvodnenia jeho rozsudku, v ktorom uviedol, že zo žurnalizácie spisového materiálu nemožno vyvodiť, že by spisový materiál nebol kompletný (že by nejaké listy v spise chýbali). Až v dovolaní žalobkyňa uviedla, v čom konkrétne má spočívať nesprávna žurnalizácia spisu, t. j. ktoré strany boli nesprávne očíslované (k tomu je potrebné uviesť, že samotné nesprávne číslovanie strán súdneho spisu nepredstavuje porušenie práva na spravodlivý proces). Pritom dovolateľka až v dovolaní nejasne poukázala na geometrické zameranie hraníc z roku 2015 vyhotovené geodetom V. C. H., ktoré bolo „súčasťou druhého zväzku nesprávne zožurnalizovaného spisu“) bez toho, aby bolo zrejmé, či tým mala na mysli, že takýto listinný dôkaz sa zo spisu stratil. Dovolací súd uvádza, že tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd pri zisťovaní skutkového stavu vychádzali najmä z písomného vyjadrenia geodeta V. C. H. z 28. 9. 2017, pričom v euroobale je vo forme prílohovej obálky založený aj výkaz výmer od toho istého geodeta z 2. 4. 2015. Pokiaľ mala žalobkyňa vedomosť o tom, že v spise chýba nejaké ďalšie vyjadrenie resp. zameranie hraníc od tohto geodeta, mala túto skutočnosť jasne uviesť už v odvolaní. Dovolací súd sa ňou nemohol zaoberať, keďže išlo o novotu v dovolacom konaní (§ 435 CSP), pričom dovolateľka neuviedla dôvod, pre ktorý túto námietku nemohla uplatniť už v odvolaní a - ako už bolo uvedené vyššie - dovolateľka ani v dovolaní výslovne nenamietala stratu nejakého podstatného listinného dôkazu zo spisu.

20. Napokon, pokiaľ dovolateľka uviedla, že vec nebola posúdená správne ani po právnej stránke, toto jej tvrdenie v dovolaní je len všeobecným vyjadrením nesúhlasu s právnymi názormi a výkladom všeobecne záväzných predpisov odvolacím súdom. Nemožno to však považovať za relevantné vyjadrenie dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 CSP, keďže dovolateľka neuviedla, ktorú konkrétnu právnu otázku podľa nej odvolací súd posúdil nesprávne a v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 421 ods. 1, § 432 CSP). Námietka nesprávnosti právneho posúdenia veci pritom nemôže predstavovať dovolací dôvod vady zmätočnosti podľa § 420 CSP, keďže pre nesprávne právne posúdenie ustanovuje Civilný sporový poriadok samostatný dovolací dôvod v § 421 CSP. Nenaplnenie podmienok prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP nemožno nahrádzať tým, že sa nesprávne právne posúdenie subsumuje pod dovolacie dôvody podľa § 420 CSP (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

21. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom, ktorý ustanovuje procesný predpis, preto dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

22. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.